

ประกาศกรมการขนส่งทางราง
เรื่อง ธรรมนูญข้อมูลภาครัฐ

ด้วยพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๘ และ มาตรา ๑๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ ต้องจัดให้มีการบริหารงานภาครัฐและการจัดทำบริการสาธารณะเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็วมีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อการให้บริการและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน รวมทั้งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีการบริหารจัดการและการบูรณาการข้อมูลภาครัฐและการทำงานให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงเข้าด้วยกันอย่างมั่นคงปลอดภัยและมีธรรมาภิบาล ต่อมาคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลได้ออกประกาศ เรื่อง ธรรมนูญข้อมูลภาครัฐ ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดให้มีธรรมนูญข้อมูลภาครัฐ เพื่อเป็นหลักการและแนวทางในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการให้เป็นไปตามธรรมนูญข้อมูลภาครัฐ และจัดทำธรรมนูญข้อมูลภาครัฐในระดับหน่วยงานให้สอดคล้องกับธรรมนูญข้อมูลภาครัฐตามประกาศคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลที่กล่าวมาด้วย จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

๑. คำนิยาม

๑.๑ “กรม” หมายความว่า กรมการขนส่งทางราง

๑.๒ “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการธรรมนูญข้อมูลประจำกรมการขนส่งทางราง

๑.๓ “ข้อมูล” หมายความว่า สิ่งสื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริงหรือเรื่องอื่นใด ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใดๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผ่นผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ภาพถ่ายดาวเทียม ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียงการบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องมือตรวจวัด การสำรวจระยะไกล หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งนั้นบันทึกไว้ปรากฏได้

๑.๔ “ชุดข้อมูล” หมายความว่า ข้อมูลที่นำมาจากหลายแหล่งมารวบรวมเพื่อจัดเป็นชุดให้ตรงตามลักษณะโครงสร้างของข้อมูล

๑.๕ “บัญชีข้อมูล” หมายความว่า เอกสารแสดงบรรดารายการของชุดข้อมูลที่จำแนกแยกแยะโดยการจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมของกรมการขนส่งทางราง

๑.๖ “การบริหารจัดการข้อมูล” หมายความว่า ขั้นตอนการสร้างข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การจัดเก็บ การจัดเก็บถาวร การทำลายข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การใช้ข้อมูล การแลกเปลี่ยน การเชื่อมโยงข้อมูล และการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ

๑.๗ “เจ้าของข้อมูล” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูล

๑.๘ “เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือบุคลากรอื่นใดที่กรมการขนส่งทางรางมอบหมายในการบริหารจัดการข้อมูล

๑.๙ “ผู้ควบคุมข้อมูล” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้มีสิทธิในการจัดเก็บข้อมูลและทำลายข้อมูล

๑.๑๐ “ทีมบริการข้อมูล” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการให้ปฏิบัติหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานด้านธรรมาภิบาลข้อมูล

๒. ข้อกำหนดทั่วไป

๒.๑ การบริหารจัดการข้อมูลของกรม จะต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายว่าด้วยการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล กฎหมายว่าด้วยคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ กฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ กฎหมายว่าด้วยข่าวกรองแห่งชาติ ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

๒.๒ การบริหารจัดการข้อมูลของกรม ต้องเป็นการดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่และอยู่ภายใต้สิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

๒.๓ กรมจะเป็นเจ้าของข้อมูลที่เกิดจากการดำเนินงานตามภารกิจ โครงสร้าง และหน้าที่ของกรม

๒.๔ ข้อมูลของกรม สามารถจำแนกหมวดหมู่ของข้อมูล ดังนี้

๒.๔.๑ ข้อมูลสาธารณะ เช่น ข้อมูลที่สามารถเปิดเผยได้ สามารถนำไปใช้ได้ อย่างอิสระ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสาร ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

๒.๔.๒ ข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ข้อมูลแสดงตัวตนของเจ้าของข้อมูล และข้อมูลการติดต่อกลับ

๒.๔.๓ ข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นข้อมูลอ่อนไหว เช่น ข้อมูลส่วนที่เป็นเรื่องส่วนตัว โดยแท้ของเจ้าของข้อมูล ได้แก่ บัญชีธนาคาร รายได้ การเสียภาษี หรือข้อมูลชีวภาพ ได้แก่ ลายนิ้วมือ รูปภาพ ใบหน้า

๒.๔.๔ ข้อมูลที่ใช้ภายในกรม เช่น ข้อมูลที่เกิดจากการดำเนินงานตามภารกิจ โครงสร้างและหน้าที่ของกรม

๒.๔.๕ ข้อมูลความลับทางราชการ เช่น ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่มีคำสั่งไม่ให้เปิดเผยและอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือที่เกี่ยวกับเอกชน ซึ่งมีการกำหนดให้มีชั้นความลับเป็น ชั้นลับ ชั้นลับมาก หรือชั้นลับที่สุด ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

๒.๔.๖ ข้อมูลความมั่นคง เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ ที่ทำให้เกิดความสงบเรียบร้อย การมีเสถียรภาพความเป็นปึกแผ่น ปลอดภัยจากภัยคุกคาม เป็นต้น

๓. การสร้างและการรวบรวมข้อมูล

๓.๑ การสร้างและการรวบรวมข้อมูล ต้องมีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวของข้อมูล และปฏิบัติตามแนวปฏิบัติในการปกป้องข้อมูลที่ระบุตัวบุคคล และแนวปฏิบัติในด้านความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวของข้อมูลของกรม โดยให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย

๓.๒ ผู้ควบคุมข้อมูลต้องจัดชั้นความลับของข้อมูลที่จะเก็บรวบรวม ใช้ และ/หรือเปิดเผย โดยการจำแนกเป็นไปตามข้อ ๒.๔

๓.๓ ผู้ควบคุมข้อมูลต้องจัดให้มีคำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัลของภาครัฐและบัญชีข้อมูลจากข้อมูลต่างๆ ที่รวบรวมให้มีความถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน

๔. การเก็บ การจัดเก็บ การจัดเก็บถาวร และการทำลายข้อมูล

๔.๑ การเก็บข้อมูล กรมจะใช้วิธีการที่สอดคล้องกฎหมายในการเก็บรวบรวม ใช้ และ/หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูล โดยกรมจะเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลอย่างจำกัดและเท่าที่จำเป็นตามวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวม ใช้

๔.๒ การจัดเก็บ การจัดเก็บถาวรข้อมูล ต้องมีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวของข้อมูล ตามแนวปฏิบัติในการปกป้องข้อมูล และแนวปฏิบัติในด้านความมั่นคงปลอดภัยและชั้นความลับของข้อมูล โดยให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย โดยคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูล

๔.๓ การจัดเก็บข้อมูล ต้องจัดเก็บลงในสื่อบันทึกข้อมูลและมีโครงสร้างข้อมูลตามมาตรฐานสถาปัตยกรรมข้อมูล ข้อมูลหลักและข้อมูลอ้างอิง

๔.๔ การจัดเก็บถาวร ต้องเป็นการดำเนินการกับข้อมูลที่ไม่มีการลบ ปรับปรุง หรือแก้ไขอีกต่อไป และสามารถนำกลับมาใช้งานได้ โดยให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย

๔.๕ การจัดเก็บข้อมูลชั้นความลับที่เป็นข้อมูลความลับทางราชการ และข้อมูลความมั่นคง ต้องมีการเข้ารหัสข้อมูล

๔.๖ ผู้ควบคุมข้อมูลจะต้องทำการสำรองข้อมูล ที่จัดเก็บให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน โดยต้องมีมาตรฐานการสำรองข้อมูลทำให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลจะไม่สูญหาย

๔.๗ การทำลายข้อมูล ต้องเป็นการดำเนินการกับข้อมูลที่ไม่ต้องการนำกลับมาใช้งานได้อีกต่อไป โดยให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย

๔.๘ ผู้ควบคุมข้อมูลจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบหากมีการเก็บ การจัดเก็บ การจัดเก็บถาวร และการทำลายข้อมูลที่ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย

๕. การประมวลผลข้อมูลและการใช้

๕.๑ สิทธิการประมวลผลข้อมูลและการใช้งานของเจ้าหน้าที่ ให้เป็นตามวัตถุประสงค์ของการใช้งานและคำนึงถึงชั้นความลับของข้อมูล โดยให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย

๕.๒ การประมวลผลข้อมูลและการใช้ข้อมูล ต้องมีการรักษาความมั่นคงปลอดภัย และความเป็นส่วนบุคคลของข้อมูล ตามแนวปฏิบัติในการปกป้องข้อมูลที่ระบุตัวบุคคล และแนวปฏิบัติในด้าน ความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นส่วนบุคคลของข้อมูล โดยให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย

๕.๓ การประมวลผลและการใช้ข้อมูล ต้องมีความถูกต้อง (Accuracy) ความครบถ้วน (Completeness) ความต้องกัน (Consistency) ความเป็นปัจจุบัน (Timeliness) และมีคุณภาพ (Quality)

๕.๔ การเรียกใช้งานข้อมูลชั้นความลับที่เป็นข้อมูลความลับทางราชการ และข้อมูล ความมั่นคงต้องกำหนดให้มีรหัสผ่านจากข้อมูลที่จัดเก็บในเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) และกำหนดให้มีการเข้ารหัสของข้อมูลกรณีจัดเก็บในเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล

๕.๕ ผู้ควบคุมข้อมูล ต้องจัดให้มีการบันทึกประวัติการประมวลผลและการใช้ข้อมูล (Log File) เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ โดยให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย

๕.๖ เจ้าหน้าที่จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบหากมีการประมวลผลข้อมูลและการใช้ข้อมูล ที่ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย

๖. การเปิดเผยข้อมูล

๖.๑ การเปิดเผยข้อมูลต่างๆ จะต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย

๖.๒ กรมจะเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๖.๒.๑ ได้รับความยินยอมจากตัวแทนหน่วยงานหรือเจ้าของข้อมูล

๖.๒.๒ เป็นความจำเป็นเพื่อการปฏิบัติงานของราชการหรือตามคำขอของเจ้าของ ข้อมูลรวมทั้งเปิดเผยเพื่อให้การทำธุรกรรมหรือกิจกรรมใดๆ ของเจ้าของข้อมูลสามารถดำเนินการได้โดยบรรลุ ตามวัตถุประสงค์ของเจ้าของข้อมูล

๖.๒.๓ เป็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมาย

๖.๒.๔ เป็นการปฏิบัติงานตามกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ของทางราชการหรือคำสั่ง ของหน่วยงานที่มีอำนาจกำกับดูแล หรือหน่วยงานทางการที่มีอำนาจตามกฎหมาย

๖.๓ การเผยแพร่ข้อมูลหรือการเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบดิจิทัล ต้องปฏิบัติตาม แนวทางการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลต่อสาธารณะของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

๗. การแลกเปลี่ยนและการเชื่อมโยงข้อมูล

๗.๑ การแลกเปลี่ยนและการเชื่อมโยงข้อมูลของกรมกับหน่วยงานอื่นๆ จะต้องได้รับ อนุญาตจากกรม และต้องมีความร่วมมือ/แนวทางในด้านการบริหารจัดการข้อมูลกับหน่วยงานนั้นๆ อย่างชัดเจน

๗.๒ การแลกเปลี่ยนและการเชื่อมโยงข้อมูล ต้องมีการรักษาความมั่นคงปลอดภัย และความเป็นส่วนบุคคลของข้อมูล ตามแนวปฏิบัติในการปกป้องข้อมูลที่ระบุตัวบุคคล และแนวปฏิบัติในด้าน ความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นส่วนบุคคลของข้อมูล โดยให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย

๗.๓ เทคโนโลยีและวิธีการทางเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับแลกเปลี่ยนและการเชื่อมโยงข้อมูล ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลด้านการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล

/๘. การตรวจสอบ...

๘. การตรวจสอบและการวัดผลการบริหารจัดการข้อมูล

๘.๑ คณะกรรมการจะต้องจัดให้มีทีมบริการข้อมูลเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบ ควบคุม การปฏิบัติงานด้านข้อมูลให้สอดคล้องกับประกาศนี้ โดยจะต้องนำเสนอผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๘.๒ คณะกรรมการต้องรายงานผลการตรวจสอบและวัดผล ต่ออธิบดีกรมการขนส่งทางราง

๘.๓ กรณีที่มีผู้ใดพบเห็นการบริหารจัดการข้อมูล ที่ไม่ดำเนินการเป็นไปตามประกาศนี้ ให้แจ้งมายังคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาต่อไป

๙. การทบทวน ปรับปรุง หรือแก้ไข ประกาศธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

กรมอาจจะพิจารณาทบทวนปรับปรุงหรือแก้ไข ประกาศฉบับนี้ได้ ไม่ว่าจะบางส่วนหรือ ทั้งหมดเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของกรม และกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายสรพงศ์ ไพฑูรย์พงษ์)

รองปลัดกระทรวงคมนาคม รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมการขนส่งทางราง